Стратегія розвитку мисливства

Для кожного покоління в Україні є властивою реалізація викликів, які стоять перед ним. Якщо попередні покоління повинні були протистояти війнам та голодоморам, післявоєнній розрусі, тоталітарним режимам, то з тихим розпадом комуністичного режиму постало питання побудови інших суспільних взаємовідносин. Загальні настрої тогочасного суспільства виразив співак Віктор Цой: «Ми прагнемо змін! І зміни прийдуть!». Зміни дійсно прийшли: розпалась «Імперія зла» – СРСР. Можна сміливо стверджувати, що процес змін (реформування) з часу проголошення незалежності України після Революції Гідності набрав друге дихання. Про актуальність цієї теми свідчить той факт, що пісня Віктора Цоя в Україні перекладена українською мовою Олегом Собчуком (група «С.К.А.Й»).

Зміни торкаються й мисливське господарство. Не буду переповідати надзвичайну бурхливу новітню історію реформаторських процесів у мисливстві, але інформаційним каталізатором для написання цієї статті стала «Стратегія сталого розвитку та інституційного реформування лісового та мисливського господарства України на період до 2022 року»[1], яка розроблена Державним агентством лісових ресурсів і представлена для публічного обговорення 11.08.2017 р.

Автори «Стратегії» добре розуміють, що двох стратегій розвитку в одній державі не може бути, відзначаючи у преамбулі, що «стратегія розроблена з урахуванням потреби у здійсненні єдиної державної лісової політики». З анонсу видно, що «Стратегія» розроблена фахівцями галузі із залученням науковців та громадськості. За своєю сутністю вона визначає вектор розвитку лісового і мисливського господарства, які є сферами суспільного виробництва, де переплітаються інтереси багатьох суспільних прошарків. Політика розвитку мисливського господарства повинна бути єдиною. Її не можуть розробляти фахівці лісової, мисливської, екологічної галузі, науковці та експерти, партії та громадські організації. Якщо якась з вище перерахованих груп буде розробляти політику розвитку, вона буде не

[1] http://dklg.kmu.gov.ua/forest/control/uk/publish/article?art_id=182241&cat_id=32888

збалансованою, так як кожен відстоює свої інтереси. Можна лише вітати те, що партії, громадські організації, групи фахівців і навіть народні депутати хочуть брати участь у поданні пропозицій до стратегії, але суб'єктом прийняття стратегії повинна бути державна влада. Зокрема, Закон України «Про центральні органи виконавчої влади» у першій же статті відзначає, що лише «міністерства забезпечують формування та реалізують державну політику в одній чи декількох сферах». Інші центральні органи виконавчої влади, як то ДАЛР виконують функції з реалізації державної політики. А стаття 19 Конституції України чітко визначає, що органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Тож великі сумніви викликає обґрунтування для прийняття «Стратегії», якому вказується, що ДАЛР доручено її прийняти, зважаючи на доручення протоколу засідання Кабінету Міністрів України від 04.07.2017 № 43, протокольного доручення Віце-прем'єр-міністра України з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України від 26.07.2017 та Урядового комітету з питань економічної, фінансової та правової політики, розвитку паливно-енергетичного комплексу, інфраструктури, оборонної та правоохоронної діяльності від 27.07.2017 р.

Виходячи з чинного адміністративного законодавства, «Стратегію розвитку» повинно прийняти Мінагропрод як орган, відповідальний за формування державної політики в галузі мисливського господарства, і лише за підписом Міністра вона має бути винесена на засідання Кабінету Міністрів України на затвердження.

ДАЛР розробило також проект розпорядження Кабінету Міністрів України, відповідно до якого запропоновано відмінити Розпорядження КМУ від 18 квітня 2006 року № 208-р «Про схвалення Концепції реформування та розвитку лісового господарства». На мою думку, недоцільно відміняти попередню концепцію, навіть не намагаючись виконати деякі її конкретні положення. Так, у діючій «Концепції реформування» вказано, що одним із

шляхів та способів розв'язання проблеми у галузі мисливства є «розроблення методики розрахунку розміру плати за використання земель лісового фонду для потреб мисливського господарства». До цього часу методики не розроблено, а державні лісогосподарські підприємства не отримують кошти, які, як бачимо, були б не зайвими для гасіння лісових пожеж. У проекті «Стратегії» ДАЛР відзначається, що для удосконалення системи організації та ведення мисливського господарства необхідно розробити порядок та розмір плати за користування мисливськими угіддями. Тож на мою думку, цю вимогу не потрібно дублювати, а просто її виконати, що дасть змогу розблокувати вимогу статті 24 ЗУ «Про мисливське господарство та полювання» щодо отримання, починаючи з 2015 року, власниками/користувачами земельних ділянок коштів.

Також нелогічно вписувати до нової «Стратегії» пункт щодо «опрацювання механізму відшкодування збитків, нанесених мисливськими тваринами лісовому та сільському господарству», так як відповідно до Розпорядження Кабінету Міністрів України від 25.11.09 р. № 1472-р «Деякі питання надання у користування мисливських угідь і відшкодування збитків, завданих мисливськими тваринами»[2] Міністерству аграрної політики доручено розробити рекомендації щодо укладення договорів страхування сільськогосподарських посівів від збитків, завданих мисливськими тваринами.

Не актуальними, або такими, які не впливають на покращання ефективності ведення мисливського господарства, є питання створення ринку продукції мисливського господарства, бо практично немає самої мисливської продукції, так як в сотні разів менше добувають дичини з умовної одиниці площі. Декларативно визначена необхідність підвищення ролі громадських мисливських організацій та місцевих громад у веденні мисливського господарства, так як органам державної влади не властива функція впливу на громадські організації та місцевого самоврядування з метою підвищення їх

---

[2] ttp://24tv.ua/do_kintsya_roku_v_ukrayini_zyavitsya_mislivska_sluzhba_po_tipu_natspolitsiyi__hristina_yushkevich_n718051

ролі. Чи буде підвищуватись їх роль, буде залежати виключно від їхньої наполегливості.

Щодо вимоги «формування ефективної системи підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації кадрів для мисливського господарства» слід зазначити, що лише у випадку достойної мотивації працівників галузі вони будуть самостійно підвищувати свій кар'єрний ріст та професійну кваліфікацію без втручання держави. Такі питання, як регулювання чисельності хижаків, дотримання статевовікової структури з метою підвищення відсотка самців з високими трофейними якостями, відносяться до компетенції господарюючих суб'єктів та не потребують втручання органів державної влади на урядовому рівні.

Все ж, на мою думку, доцільно до «Стратегії» включити питання зменшення кількості надання адміністративних послуг, яке було прописано в «Коаліційній угоді», але зовсім не зачепило мисливську галузь. Актуальним залишається питання правового регулювання охорони державного мисливського фонду на території мисливських угідь державного мисливського резерву та поступового зменшення їхньої площі з переводом до звичайних мисливських угідь.

Тож стратегія розвитку мисливського господарства повинна бути сформована Міністерством аграрної політики та продовольства України, як це й визначеного у чинному законодавстві. При розробці документу необхідно враховувати інтереси всіх зацікавлених сторін (мисливців, власників мисливських господарств та земельних ділянок, екологів, влади тощо), що створить умови для сталого розвитку мисливської галузі.

Проців О.Р. Стратегія розвитку мисливства / Олег Проців // Полювання та риболовля. – 2017. – № 10 (192) жовтень. – С. 2.